

Klienty domovů možná pustí na svátky k rodině

PRAHA Nedostatek kontaktu s nejbližšími je pro seniory v zařízeních sociálních služeb jedním z nejtěžších důsledků pandemie covidu. Ve vánočním čase by se to mohlo aspoň částečně změnit. Vláda by mohla tento týden jednat o povolení vycházek klientům domovů. Mohli by se tak dostat na svátky k rodině. Návrh se chystá kabinetu předložit ministru práce a sociálních věcí Jana Maláčova (ČSSD).

„Bude samozřejmě pak přísnější režim po návratu,“ vysvětlila ministryně. Podle ní budou muset klienti při návratu podstoupit test, platit by měla i další opatření.

Volnější režim pro seniory a možnost jet za rodinou na svátky požadovala i Asociace poskytovatelů sociálních služeb (APSS). „Klienti by se na Vánoce nepodívali domů. Vždy část lidí odjíždí. Někteří pláčou, že nebudou moci být letos s rodinou. Na lidské a duševní věci ministerstva při vydávání nařízení příliš nemyslí,“ řekl prezident asociace Jiří Horecký.

Asociace také navrhuje, aby po návratu lidé podstoupili antigenní test. Pokud by byl pozitivní, výsledek by se potvrdil ještě přesnějším PCR testem.

Už týden mají tato zařízení povoleno pustit za seniory návštěvy, pokud před tím absolvují antigenní test. Problémem ale je, že více než polovina domovů nedokáže toto testování návštěv zajistit. Ukázal to průzkum APSS, kterého se zúčastnilo téměř 200 zařízení. Radiožurnálu to řekl prezident asociace Horecký. Důvodem je podle něj v 90 procentech nedostatek personálu. Ten nemá podle Horeckého na testování čas. „Je tam stále nějakých 1700 nemocných pracovníků pozitivních na covid. Počet zdravotního personálu je dán objemem ošetrovacích úkonů. Nikdo nemá příliš mnoho zdravotních sester navíc. To znamená, že testují zařízení, která jsou zpravidla větší a mají větší počet personálu,“ řekl. ČTK

Dokončení ze strany 1

Ministr zdravotnictví Jan Blatný (za ANO) již minulý týden avizoval, že bude chtít dnes vládě navrhnout přechod do čtvrtého stupně protiepidemického systému PES. „Dopředu říkám, že pokud by došlo k progresivnímu zhoršení a ohrožení kapacit českého zdravotnického systému, potom budeme muset postupovat razantněji,“ uvedl Blatný. Dodal ale, že lidé budou mít čas se připravit.

Obchody omezí jen prostor

Co bude znamenat návrat do „čtyřky“? Původně by dal zelenou pouze prodeji základního sortimentu, vše ostatní by mělo být zavřeno. Nyní ale vysvitla naděje na to, že lidé před Vánocemi budou moci na poslední chvíli zaběhnout i pro dárky – obchody totiž zůstano otevřené bez ohledu na sortiment. Většinou hlavy nemusí ani ti, kdo si nestihli dojet ke kadeřníkovi, protože ani na tyto služby se podle Blatného uzavírky vztahovat nebudou. Co bude stále platit, je ale strop na počet lidí, kteří mohou být v provozně najednou, jeden na 15 nebo deset metrů čtverečních.

Další stopka pro gastro podniky může být pro některé konečnou, byť Havlíček uvedl, že poslední uzavření nebylo tak likvidační. Majitelé restaurací a hotelů ovšem mohou očekávat podporu od státu. Podle Hamáčka by měla být minimálně ve výši 80 procent obrátu z loňského roku.

K hospodám a hotelům se přidají i muzea, galerie, fitness centra a další vnitřní sportoviště, akvaparky a plavecké bazény. Všechna tato zařízení se budou muset před náporu veřejnosti rovněž uzavřít. „Čtyřka“ se podle očekávání dotkne i potkávaní se. Ti, kdo spolu nesdílejí domácnost, se budou moci sejít venku či uvnitř, nesmí však převyšovat skupinku šesti osob. Obnoví se zákaz nočního vycházení, lidé budou muset být doma do 23. hodiny.

Pro školáky by i ve čtvrtém stupni PES zůstala prezenční výuka v mateřských a speciálních školách, na prvním stupni základních a posledním ročníku středních

Covid znovu přiškrtí život

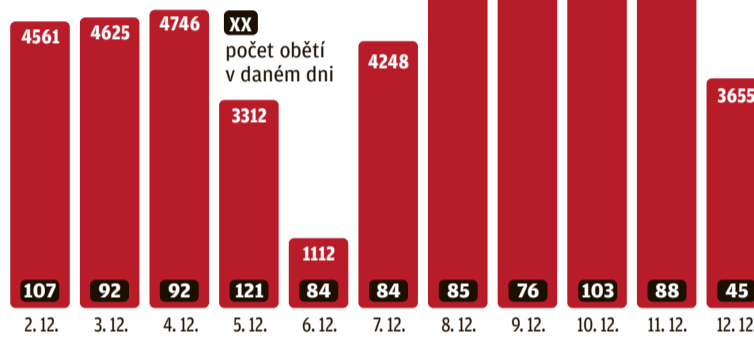
Ski areál Branná na Šumpersku se připravoval na lyžařskou sezonu s použitím umělého zasnežovacího systému. Vleky se podle vyjádření ministrů zřejmě budou moci rozjet i ve 4. stupni, zakázáno ale bude hosty ubytovávat.

Co bude znamenat návrat do 4. stupně PES

- **Obchody** – zůstano otevřeny bez ohledu na sortiment, omezení bude jen přes prostor na zákazníkovi
- **Domovy pro seniory a zařízení sociálních služeb** – návštěvy povoleny, pokud použijí respirátor a projdou testem
- **Setkávání** – 6 osob uvnitř i venku
- **Zákaz vycházení** – od 23.00 do 5.00 hod.
- **Školy** – prezenční výuka pro první stupeň, rotační pro druhý, zbytek na dálku
- **Restaurace** – jen prodej přes okénka
- **Úplně uzavřeny** – hotely, muzea, památky, vnitřní sportoviště
- **Knihovny** – pouze výdejní okénka pro předem objednané knihy
- **Lyžařská střediska** – provoz umožněn bez ubytovacích služeb

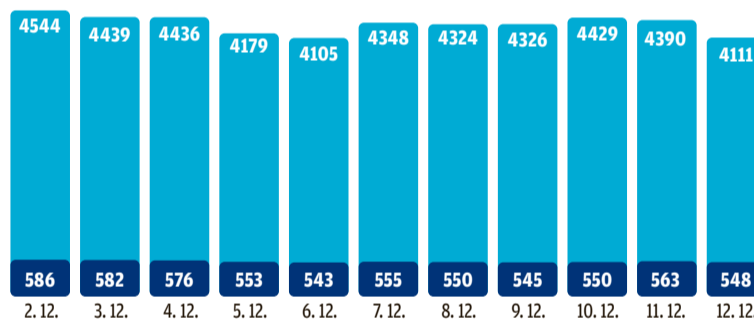
Denní nárůst počtu osob s prokázaným onemocněním

Údaje k 13. prosinci 7.58

Aktuální počet hospitalizovaných

Údaje k 13. prosinci 7.58

škól. Je ale také možné, že si žáci prodlouží vánoční prázdniny. Podle premiéra Andreje Babiše (ANO) by měli jít naposled před svátky do školy tento pátek.

I když bylo Česko ve třetím stupni, zhoršující se čísla dala vládě impuls, aby restauracím a barům zatrhlá prodávát veškeré nápoje s sebou, ať už je to alkoholický punč, či káva. Na trzích platí stejné restrikce, nakoupené potraviny či nápoje si lidé musí sníst doma či v autě, kde hrozí shlukování. „Není to omyl. Cílem je, abychom nechodili po vánočních trzích a po ulicích s kelímky a jídlem,“ vysvětlil minulý týden Blatný.

Zákaz pití kávy z kelímku však mezi lidmi vyvolal nevoli, včera Havlíček připustil, že to byla chyba. „Je to nešťastně komunikované, jak se to neustále upravovalo, tak to nás nestaví do ideálního světla, je to naše chyba,“ přiznal Upravit toto nařízení bude podle svého včerejšího vyjádření chtít i premiér. „Já se za to omlouvám a budu trvat na tom, aby se to změnilo, protože není možné, aby si lidé nemohli brát kelímek s kávou,“ uvedl Babiš.

Testy v Praze? Téměř „vyprodáno“

Z opět zhoršujících se čísel by mělo pomoci i celoplošné testování antigenními testy, které už v pátek osmáctého prosince začne zdarma až do 15. ledna. Na webu resortu zdravotnictví už se rozběhl elektronický rezervací systém. V Praze je o testování velký zájem, termíny se téměř zaplnily, včetně lednových. „Chtěli jsme se s rodinou nechat před Vánocemi otestovat, volné termíny už o víkendy nebyly,“ potvrdil LN Martin (39) z Prahy.

V ostatních krajích takový nápor není, volné termíny ještě mají. Nicméně ani samotná rezervace termínu není o pár klíčích myši. Opomeneme-li rychle plnicí se kapacitu, proklikat se ke kýženému výsledku je složitější, neboť stránky ministerstva zdravotnictví nabízejí pouze rozcestníky na odběrová místa – až na stránkách odběrových míst se dá zaregistrovat.

At' s testy přijedou za námi, přejí si učitelé

Bezplatné antigenní testy, které by se měly stát významným pomocníkem při zvládnání epidemie covidu, si jako první mohou vyzkoušet učitelé. Moc velký zájem ale neprojeví.

MICHAL BERNÁTH

PRAHA Ve vládním plánu boje s epidemií je masové nasazení antigenních testů klíčové – měly by zvládnout odfiltrovat především ty nakažené, kteří sice nemají příznaky, ale zato v sobě nosí velkou virovou nálož.

Zkušební balonkem zájmu veřejnosti mělo být pro resort ministra zdravotnictví Jana Blatného (za ANO) testování mezi učitelé. Ti mají už od čtvrtého prosince možnost antigenní test zdarma podstoupit.

Jenže zájem není ani podle slov premiéra Andreje Babiše (ANO) velký. „Chtěl bych vyzvat, aby nám pedagogové dali vědět, jestli je problém v možnosti na ně zajít, třeba z hlediska času. Je to důležitý projekt,“ uvedl minulý týden. Nízký zájem svých zaměstnanců potvrdili také ředitelé škol, které LN oslovily.

Páteří infrastrukturu státu během testování by měly být nemocnice. Ty hlásí, že kapacitně zatím testování učitelů zvládají a měly

by zvládat i zapojení celé veřejnosti. Přesto mají některé z nich obavy. „Problém může nastat s testováním přímo o vánočních svátcích,“ řekl LN předseda představenstva jindřichohradecké nemocnice Miroslav Janovský s tím, že příslušní zdravotní pracovníci jsou už nyní značně vyčerpaní a zajistit okolo svátků testovací kapacity může být problém.

Problémem je dojíždění

Mezi učitelé se ukázalo, v čem může být v snahy dostat lidi k testům problém. „O testy není příliš zájem vzhledem k tomu, že se na testování musí dojíždět a nejbližší testovací místo testuje pouze dopoledne,“ řekl například LN ředitelka ZŠ Sadská Blanka Žánová.

Narazila tím na skutečnost, že především mimo velká města je problém s dostupností zdravotní péče. Upozorňoval na to již dříve třeba prezident České lékařské komory Milan Kubek či matematik a tvůrce „covidových“ epidemických modelů René Levinský. To se projevilo už při testování běžnými PCR testy. Na ty totiž hlavně ve venkovských oblastech chodilo menší procento obyvatelstva. Mnohem častěji lidé zůstávali raději doma a pokusili se covid vylézt. Podobnou zkušenost mají také hygieniči.

V „poločase“ projektu testování pedagogů zatím přinesla přesnější čísla pouze hlavní hygienička Jarmila Rážová. Otestováno bylo

12 165 učitelů, přičemž 414 vyšlo jako pozitivní, tedy zhruba 3,4 procenta. „Testy vytahují potenciální zdroje nákazy, dvě procenta neměla žádné příznaky, zbytek už nějaké měl. Vztahuje se na ně izolace,“ uvedla Rážová.

Zatímco většina základních škol, které LN oslovily, hlásí zájem o testy okolo čtvrtiny učitelů, našla se i výjimka. Ta ale bohužel potvrdila pravidlo. „Ze 43 pedagogických pracovníků se 30 otestuje. Jako ředitel to podporuji,“ řekl LN Jan Veselý, který působí jako ředitel na ZŠ Generála Ptky v Ostravě. Ihned ovšem dodal zásadní dovětk: „Laboratoř přijede k nám do školy.“

Ale je to právě příklad učitelů, kteří jsou k testování ve velkých počtech zdrženliví, jenž ukazuje, že důvěra ve strategii státu v boji

s virem není valná. Ředitel ZŠ Mariánské náměstí v Uherském Brodě Bohuslav Jandásek LN řekl, že otestovat se zatím nechalo asi 20 procent pedagogů, přičemž další o tom prý uvažují. Podle Blatného z rezervačních systémů vyplývá, že největší zájem o termín testu by měl být mezi učitelé okolo přelomového 18. prosince.

Kdyby to mělo logiku...

Ředitelé ale také volají například po větší flexibilitě v možnosti své zaměstnance testovat. Ředitel ZŠ Svážná v Brně Petr Punčochář by například byl rád, kdyby se mohli učitelé nechat otestovat velice rychle poté, co se u nich projeví příznaky. Ulehčilo by to prý škole při provádění potřebných kroků. „To samé, když padnou třídy do karantény, ihned dělat testy osobám,

které zde učily, popřípadě i uklízečce z patra,“ popsal LN Punčochář s tím, že testována byla a bude maximálně pětina pedagogů. Toho čísla prý navíc dosáhli jen díky tomu, že nechali otestovat všechny učitelé, kteří učili ve třídě, jež musela do karantény.

Dodal, že nejlepší variantou by bylo operativní testování přímo na pracovišti. „Nejsme pohodlní, ale jsme na stropě s personálem a nemůžeme odcházet v pracovní době,“ obhajuje svůj pohled ředitel. Jako příklad přidal jednu ze svých podřízených. Učitelka s příznaky se měla nechat na covid testovat klasickou metodou PCR, výsledky však byly negativní. Po šesti týdnech podstoupila test na protilátky, na základě kterého jí lékaři sdělili, že covid v nedávné době prodělala. Tytéž testy absolvovala pět dnů nato. Výsledkem prý bylo, že covid nikdy neměla. „Kdyby to testování mělo logiku, učitelé by tam stáli ve frontách,“ dodal.

Velká část ředitelů navíc v odpovědích na dotazy LN zmiňuje, že jistá část, většinou je to mezi pětinou až čtvrtinou pedagogů, sboru už covid prodělala. Jenže to ani zdaleka neznamená, že jsou vůči nákaze imunní, tím spíše ti, kdo se nakazili ještě na jaře. „Podle dosavadních znalostí se ukazuje, že imunita, tedy ochrana po prodělaném onemocnění covidem, nemusí být dlouhodobá a může trvat jen několik měsíců. Již za 85 dnů u většiny osob klesají hladiny protilátek

Mobilní odběrové týmy by zvýšily zájem o antigenní testy. Jeden takový otestoval na konci minulého týdne v Třeboni šest desítek pedagogických pracovníků. FOTO ČTK